גליון 14 | אלול תשס"ו | 39 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

במה תורנית אידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ

ישע שלנו

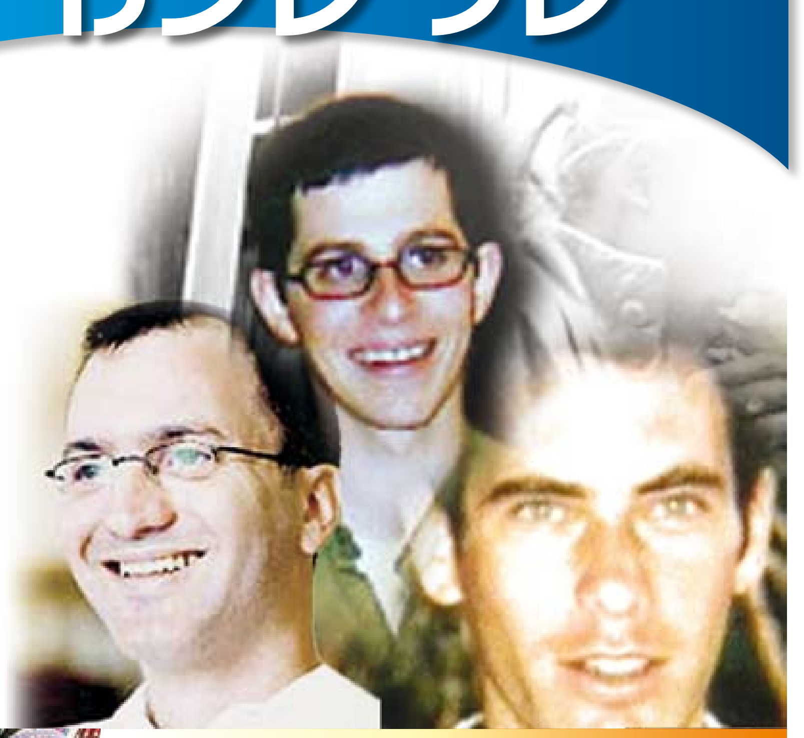

על הפרשה ניצבים - וילך

הרב רא"ם הכהן - רב היישוב וראש ישיבת ההסדר בעותניאל

תורה של כולם

פרשת השבוע עוסקת בכריתת ברית בין הקב"ה לעם ישראל לפני מותו של משה רבינו. ישנו דמיון בין פרשה זו לבין פרשיות ירידת שכינה לתחתונים במעמד הר סיני, בהתגלות כבוד ה' במשכן ובהקהל. בכל המקומות בהם יש ירידת שכינה לתחתונים ההתגלות היא לכלל ישראל על כל חלקיו. בפרשתינו מדגישה התורה: "אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם, לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם", ומפרטת: "רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם, זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם, כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל. טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ, אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ: מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ, עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ". (דברים כ"ט ט' - י')

במעמד הר סיני לשם השוואה נאמר: "וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל, נֶגֶד הָהָר" (שמות, יט' ב'), ובמכילתא נדרש: "**כולם** כאיש אחד בלב אחד". כל העם עונה ואומר: "וַיַּעֲנוּ כָל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ, כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה" (שם, שם, ח'), בהתגלות מודגש: "כִּי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי, יֵרֵד ה' לְעֵינֵי כָל הָעָם עַל הַר סִינָי." (שם, שם י"א).

בהמשך פרשת מעמד הר סיני מדגישה התורה עוד כמה פעמים שההתגלות היא לכלל העם.

במכילתא דרשב"י בתיאור מעמד הר סיני משתמשים בפסוקים של הברית בפרשת השבוע: "וכל העם ראים... מלמד שלא היה בהן סומין מן השמים השמיעך... מלמד שלא היו בהם חרשים מכלל שנ' ויענו כל העם יחדו מלמד שלא היו בהן אלמים. מכלל שנ' אתם נצבים מלמד שלא היו בהן חגרים...". כהוכחה לכך שגם הגרים היו במעמד הר סיני מביאה הגמ' במסכת שבת (קמ"ו, ע"א) פסוק מפרשתינו: "וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת הָאָלָה הַזֹּאת: כִּי אֶת אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם". (דברים כ"ט, י"ד)

בפרשת וילך, שגם אותה אי"ה נקרא השבוע, התורה מפרטת את המצווים במצוות הקהל, בדמיון לברית בפרשת נצבים: "הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת". (דברים ל"א, י"ב).

הרמב"ם בהלכות חגיגה ראה בקריאת התורה בהקהל חידוש מעמד הר סיני, וכך כותב הרמב"ם במצות הקהל: "וגרים שאינן מכירין חייבין להכין לבם ולהקשיב אזנם לשמוע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שניתנה בו בסיני, אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה חייבין לשמוע בכוונה גדולה יתרה, ומי שאינו יכול לשמוע מכוין לבו לקריאה זו שלא קבעה הכתוב אלא לחזק דת האמת ויראה עצמו כאילו עתה נצטוה בה ומפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי האל".

המשך בעמ' 12

שבת	ירושלים	שכם	תל אביב	חיפה	חברון	באר־שבע
כניסה	18:10	18:15	18:26	18:15	18:24	18:17
יציאה	19:11	19:20	19:13	19:13	19:21	19:22

מבט להתיישבות | מעון

מעון הוא יישוב שיתופי חקלאי השוכן בדרום הר חברון, דרומית לירושלים ולקריית ארבע, באזור ספר המדבר. מעון שוכנת באזור שליו הצופה אל נופיו הקסומים של מדבר יהודה. המושב נקרא על שם מעון המקראית, והוקם בתחילה כהיאחזות נח"ל בשנת תשמ"א, ושנה לאחר מכן אוזרח בידי גרעין מתנועת בני עקיבא שהתאהבו באזור המדברי המאופיין בנופיו הייחודיים.

היישוב מעון הנו מושב קהילתי דתי תורני, המיועד למשפחות ורווקים הנושאים עיניהם למסגרת שיתופית וחקלאית. חלק מתושבי היישוב עובדים מחוץ ליישוב במקצועות שונים וחלקם אברכים הלומדים בכולל.

במושב מעון גרות כ־50 משפחות, שפתוחות גם לקליטת עליה. במסגרת זאת, קולט היישוב משפחות עולים הבונים את ביתם הראשון בארץ ישראל.

כמושב שיתופי בעל אופי חקלאי, מציעה מעון תפקידים במספר תחומים חקלאיים לתושבים המעוניינים לעבוד ביישוב; מטעים, לולים, רפת, גד"ש וכו'. תושבים הבוחרים לעבוד מחוץ ליישוב (ירושלים, ת"א, באר שבע ויישובים סמוכים) עובדים במגוון תחומים; חינוך, כלכלה והנדסה. קיימת אפשרות קליטה למסגרת הקהילתית.

לרשות תושבי מעון מערכת חינוך איכותית בה מקפידים על המסרים והערכים המועברים לילדים. מעצם היות מעון מושב שיתופי קטן וצעיר התושבים מכירים זה את זה, דבר המקל על הילדים להיקלט במעונות והגנים, שלא לדבר על השקט הנפשי של ההורים היוצאים לעבודתם.

על אף גודלו של היישוב דואגים במעון לפעילות קהילתית ענפה לתושבים ולילדיהם, דבר המאפשר מפגש חברתי של תושבי היישוב בשעות הצהריים והערב לאחר העבודה.

ביישוב פועלת מועדונית המקיימת מגוון חוגי העשרה וכן תלמוד תורה המפעיל תוכנית עשירה, בשעות הצהריים, לבנים ולבנות לחוד בגילאי טרום חובה – ח'.

לפרטים:
אורטל: **02-9605443**
050-8880773
מרכז מידע אמנה:
1-800-260-240

סיפורו של מקום תשובת הארץ

"לֹא יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה, וּלְאַרְצֵךְ לֹא יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי בָהּ, וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה" (ישעיה סב', ד').

בשבת זו, האחרונה לשנת תשס"ו, ניצבים כולנו על "קו פרשת המים" שבין השנה החולפת לבין השנה הבעל"ט. זהו הזמן בו עולות המחשבות והתהיות. זהו זמן איסוף מעשינו מהשנה החולפת, בחינתם והפקת הלקחים לשנה הבאה. זהו שלב (כל חודש אלול) בו אנו פועלים על מנת לחזור אל עצמנו, אל מקור המים החיים – "מקווה ישראל". עבודת התשובה אינה רק במישור האישי אלא גם במישור הלאומי הארצי - חזרתנו אל אדמתנו.

החזרה אל ארצנו, אל רגבי אדמתנו היא תשובת הארץ. כשעם ישראל פועל ומשתדל לשוב אל ה' ואל ארצו משלימים משמים את הצעד בכך שהארץ חוזרת אל עצמה, אל כוחה הפוטנציאלי המתממש כשבניה עליה.

בספר עמוס מופיע רעיון זה: "וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל, וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ, וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם..." (פרק ט', יד').

בשנות ה־20 של המאה ה־20 פעל בצפון הארץ אדם שאת כל מרצו השקיע בהחזרת העם אל ארצו, הפסוק מספר ישעיה שימש כהשראה לפעולתו ואף היווה את המניע העיקרי לקריאת הקיבוץ בעמק יזרעאל: **חפצי בה**.

קונה הקרקעות היה **יהושע חנקין** אשר על שמו הקיבוץ "כפר יהושע" ועל שם אישתו אולגה - גבעת אולגה סמוך לחדרה.

יהושע חנקין (1864 – 1945) מאנשי הציונות המעשית, כונה **גואל אדמות העמק**, משום שעסק ברכישה של אדמות בארץ ישראל ובמיוחד בעמק יזרעאל, עבור ההתיישבות היהודית בארץ ישראל.

חנקין עלה לארץ בשנת 1882 וב־1887 עבר מראשון לגדרה.

חנקין קנה 10,000 דונם שעליהם הוקמה ב־1890 רחובות ושנה לאחר מכן קנה את האדמות שעליהן הוקמה חדרה. ב־20 שנותיו חייו האחרונות היה מעורב בקניית קרקעות בהיקף של כ־600 אלף דונם.

קניית הקרקעות בעמק יזרעאל החזירה אותנו אל "אסם התבואה" של ארץ ישראל, אשר בימי השופטים היה נתון למשיסה ע"י המדיינים. רק פעולותיו של גדעון דחקו את המדיינים מזרחה לעבר הירדן. יישובי עמק יזרעאל מנצלים היטב את הפוטנציאל של אדמת העמק ומצליחים. חנקין שהכיר את הפוטנציאל בעמק עמל רבות כדי לרכוש אדמות אלו, מאמציו וקניינו השתלמו.

יהושע ואולגה חנקין קבורים במורדות הגלבוע ובעין חרוד.

קניית הקרקעות מידי הנוכרים, היושבים עליהן, היא המעשה שבו עם ישראל יוצר באופן אקטיבי את החזרה אל ארצנו. בזה ניכרת ההשתדלות שלנו, התגובה משמים על ההשתדלות היא בניית ערים והצלחה חקלאית.

החזרה אל הארץ ובנייתה בסוף המאה ה־19 ובתחילת המאה ה־20 מהווים את השלב הראשון בתהליך שהוביל להקמת מדינת ישראל ושאת שיאו עוד נזכה לראות בעז"ה. בן גוריון אמר לא פעם שהמושבות הראשונות (גם אם לא כולן הצליחו) הן אבני היסוד שעליהן נבנתה המדינה.

המסירות של ענקים כמו יואל משה סלומון, יהושע חנקין ואחרים, בתקופה בה העתיד לא ברור וההווה קשה מנשוא, היא זו שהביאה בסופו של דבר למימושן של נבואות רבות כמו הנבואה של הושע (יד' ה'-ח'), המוזכרת בהפטרת פרשת וילך: "אֶרְפָּא, מְשׁוּבָתָם... אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל, יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה; וְיַךְ שָׁרָשָׁיו, כַּלְּבָנוֹן... יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ, יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן; זִכְרוֹ, כְּיֵין לְבָנוֹן".

המתנה האידיאלית לחג

מבצע לקראת החגים לקוראי יש"ע שלנו!
מיטב המוזיקה החסידית היהודית המקורית
במחירי מבצע! דיסק אחד 35₪
3 דיסקים 90₪ בלבד!

עונג שבת שמעון משעלי - דיסק כפול חדש ● נהורא אור נעלם ● עת לאהוב יאיר גדסי ● קול בראשית יאיר גדסי ● ישיש עליך אביחי וחברים ● ניגוני שמחה אייל אהרון ● נראה אני בלוז אייל אהרון ● קול שמחה שמעון משעלי - חדש ● תהילה לדוד שמעון משעלי - חדש ● חיליק פראנק קלרינט ● חסידי ה' חיליק פראנק ● ניגוני מירון 2 חיליק פראנק ● ניגונים בלוז ממעמקים ● התפילה שלי יוסי הופמן ● דבר אליו אודי דוידי ● תפילה לעני גיל עקיביב ● נסחף אשר אלפסי ● כוחה של נגינה דני ממן - חדש ● הזמיר נתן לך מתנה ● הזמיר נהר המטהר ● הזמיר נוסע לאומן ● הזמיר קרנבל באומן ● הזמיר המנון הגאולה ● עדי רן אנפלגד - חדש ● עדי רן מה יש לכם לדאוג ● ניגון של תקוה ישראל חזין ● קלאפ דיסק חסידי ● בנג'ו הקדוש בנג'ו בילי ● בית הקדושה ● כוכבי אור א' אבוטבול ● עניין אחד עניין אחר לגמרי ● אביעד גיל אחת קטנה ● ירמיהו כגון המנגן ● איילת השחר הולכת והבה ● ישראל סבן אל תירא ● גיא צבי מינץ השעון המעורר ● גיא צבי מינץ לב בוער ● גיא צבי מינץ ניגון עדין - חדש ● להקת לכתחילה בוער באהבת ה' ● להקת לכתחילה חתונה 2 ● להקת לכתחילה חתונה 3 ● להקת לכתחילה להאמין שזה בא - חדש ● משה לוי כל השירים ● שיבי קלר אין עוד מלבדו ● שיבי קלר היושבת בגנים ● אסף נוה שלום לרעות בגנים ● ניגוני ברסלב קרב יום

ובנוסף כל הרוכש מעל 3 דיסקים יקבל את הדיסק **שירים שאלעזר אהב** או **אמנים שרים למען גוש קטיף והשומרון** ב־15₪ בלבד!

● המבצע עד גמר המלאי
● זמן משלוח עד שבועיים
● המחיר אינו כולל דמי אריזה ומשלוח

מרכז הזמנות: 052-8903905

חיבת הארץ של גדולי ישראל

הרב יוסף שלמה כהנמן

עולם התורה מצבת חיים נצחית

הרב יוסף שלמה כהנמן נולד בשנת 1886 בעיר קוהל, אשר בליטא. בנעוריו למד בישיבת טלז אצל ר' אליעזר גורדון ור' שמעון שקופ ולאחר מכן למד שנה בישיבת נובהרדוק ו־3 שנים בישיבת ראדין אצל החפץ חיים.

הרב כהנמן נשא לאשה את בתו של הרב מוידז', ונבחר לכהן כרבה של אותה עיירה, כשחמיו מונה לרב העיר וילקומיר. ב־1916 עמד ברשות הישיבה בגרודנו, שם נודע כאיש ארגון מעולה ומאז התחיל בהקמת ישיבות דומות. ב־1919 לאחר פטירתו של הרב יצחק רבינוביץ' מונה לרבה של פוניבז', ומייד הקים שם ישיבה בשם "אוהל יצחק" על שם הרב הקודם. בתפקידו הרבני בפוניבז' שימש עד לסיפוחה של ליטא לברית המועצות ב־1940. בזמן הכיבוש הגרמני שהה מחוץ לליטא בשליחות הצלה וכך נמלט וניצל. הוא עלה ארצה וייסד כאן מחדש את ישיבתו שהפכה לחשובה שבישיבות הליטאיות בארץ, שנקראה 'אם הישיבות'. בניית הישיבה, נעשתה תוך תמיכה, עידוד ושיתוף פעולה מלא של ה'חזון איש'.

על סיפור בניין הישיבה מספרים כי כשהגיע הרב כהנמן לחופי תל אביב, הוא קרא בשמחה: "הגעתי לכאן על מנת לייסד ישיבה". אלה שבאו לקבל את פניו היו נבוכים ואמרו: "ככל הנראה אתה לא מודע לכך שצבאותיו של רומל חונים כעת במצרים, ומתכננים פלישה טוטאלית לישראל. הסוכנות היהודית משמידה מסמכים; הרבנים מכינים ברחבי הארץ מקומות קבורה לאלפי נפטרים. אנחנו עומדים על סף השמדה". "זה לא ירתיע אותי". ענה להם הרב כהנמן. "אפילו אם אוכל להפיץ תורה במשך מספר ימים, גם לכך תהיה השפעה נצחית."

כעשר שנים לאחר יסודה, כשהישיבה שגשגה ושמה כבר הלך לפניה, עלה בידו של הרב כהנמן להשלים את בניית מבנה הקבע. את טקס חנוכת הבנין הוא קבע ליום כ"ז בסיון תשי"ג (10 ביוני 1953), יום כניסת הנאצים לליטא. טקס חנוכת הישיבה נשא אופי של טקס זיכרון ונפתח בתפילת אל מלא רחמים לזכר קדושי השואה. בנאום הפתיחה של הישיבה אמר הרב: "יום זה, הנו היום המר והנמהר שבו פרצו קלגסי הנאצים לליטא ובו"ה שבו ביום אנו עומדים כאן, בארץ הקודש, וחונכים את הבית הגדול והקדוש הזה, שיהיה למזכרת נצח לחניכי ישיבתי שבפוניבז'... מצבת חיים נצחית בארץ הקודש".

עשור לאחר הקמת המדינה כתב הרב כהנמן לדוד בן גוריון מכתב ובו התייחס למשימתנו להתקרב לקב"ה לנוכח האירועים מאז קום המדינה: **"הנני רואה בחזיון שיבת ציון בדורנו גילוי אור ההשגחה העליונה, המחזיקה בידינו ומוליכה אותנו בין המים הזידונים אשר קמו עלינו לבלענו. הנני רואה את השם יתברך בכל צעד ושעל של העם היושב בציון... אנו עם אלוקים וארצנו ארץ שמימית... הבה נצא לקראת הקב"ה, הבה נקבל ונתקרב ליד ההשגחה העליונה המושטת לנו, הנה נפגש עם כל אחינו בני ישראל בנתיבות הנצח של עמנו, תורתו ומצוותיו, לגאולה השלמה במהרה".**

בניגוד למקובל בציבור הליטאי והחרדי הקפיד הרב כהנמן להניף דגל ישראל ביום העצמאות. בעקבותיו המשיך גם הגרא"מ שך זצ"ל שכיהן כראש הישיבה אחריו להניף את הדגל למרות הפליאה שהדבר עורר.

הרב כהנמן התייחס בחיבה רבה לחקלאי ארץ ישראל ובעיקר לשומרי התורה מביניהם. מספרים עליו כי כשעלה לארץ במסגרת סיוריו הגיע למושב 'הזורעים' מייסודה של הפועל המזרחי הנמצא בבקעת יבניאל בגליל התחתון. הרב כהנמן ביקש לראות חלוצים דתיים בעבודתם, חברי הזורעים עסקו אותה שעה בניכוש חלקת הגזר שלהם, והרב התרשם מכך מאוד.

על מצוות השמיטה כתב: **"ההבטחות המיוחדות שנאמרו בתורה ובמדרשי חז"ל לשומרי שביעית, אף הן נעוצות ברעיון היסוד של מצוות השמיטה, המשלימה ומשבחת את קדושת האדם והארץ, מסירה את הלוט מעליו ומהדקת את הנימים הסמויים המאגדים את "ישראל וקודשא בריך הוא". על ידי קיום מצוות שמיטה הרינו מוסיפים קדושה על קדושת הארץ והאדם, מאדירים את שלטון הנשמה הטהורה על הגוף, היא הנשמה שקשורה עם הנצח".** הרב כהנמן נפטר ב־כ' באלול תשכ"ט (1969).

המוציא לאור:
מועצת יש"ע
מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה
בית הדפוס 11, גבעת שאול ירושלים 95477
טלפון 02־6211999
פקס' 02־6516662
perla@myesha.org.il
עורך: משה מאירסדורף
מערכת: אמילי עמרוסי, דרור חמאוי
פרסום מודעות: שיאל בלייכר 052-8903906
הפצה: מקור ראשון - יאיר 052-8908521
עיצוב והפקה: שילה ● ברכץ בית אל טל' 02-9973875

ממשיכים לקלוט משפחות
ביישוב עֱלִי
10 דקות ממכללת יהודה ושומרון באריאל ו־30 דק' מירושלים
נותרו עדיין מס' בתים לאיכלוס בחודשי הקיץ
לפרטים ותיאום סיור, צרו קשר: ליאור: 0524-201400 קורין: 0524-398010

"הכרת אחריות האדם על מעשיו היא מיסודות התשובה זהו תוכן הוידוי, שמודה שאין להאשים אף אחד במעשה החטא כי אם את עצמו"

(הראי"ה קוק, אורות התשובה ח', א')

מורידים את המשכנתא מהגב!
10 שנים השתתפות במשכנתא על חשבוננו!
בניה ופיתוח ברמה גבוהה
אחריות לכל בית
מענה טלפוני מהיר ויעיל במשך כל שעות היום
שרות זמין של אנשי מקצוע
מחויבות להמשך מפעל ההתיישבות
חולמים על בית משלכם אבל חוששים מהמשכנתא?
קנו בית איכותי של בתי אמנה באחד היישובים המשתתפים במבצע ותקבלו כ - 500 ₪ בכל חודש, משך 10 שנים, ישירות לחשבון המשכנתא שלכם.
לחסוך מהמשכנתא ולגור בבית חדש כמו שתמיד רציתם - מהיום, זה לא חלום. זה בתי אמנה.
הזדרזו!
המבצע מוגבל ל-45 הרוכשים הראשונים בלבד
לרשימת היישובים המשתתפים במבצע:
מרכז מידע אמנה
1-800-260-240
שרות זו האמנה שלנו
בתי אמנה
* המבצע בתוקף עד כ"ו חשון 17.11.06 *בכפוף לתקנון החברה

תורה של כולם

המשך מעמ' השער

היסוד החשוב שהתורה מלמדת אותנו הוא שלכולם יש חלק בתורה. וכך שנינו בספרי: "... תלמוד לומר כי אם שמור תשמרון מגיד **שהכל** שוים בתורה וכן הוא אומר: 'תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב', כהנים לוים וישראלים אין כתוב כאן אלא קהלת יעקב, וכן הוא אומר: 'אתם נצבים היום **כלכם**'". בפרשת ירידת כבוד ה' ביום השמיני התורה מלמדת שאין אפשרות בירידת שכינה ליחידים אלא לכלל ישראל כולו ולכן כל שבעת ימי המילואים לא ירדה שכינה, וגם ביום השמיני בתחילתו לא ירדה שכינה ורק כאשר משה ואהרן מברכים את העם ויוצאים אל העם, ירדה שכינה:

"וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד ה' אֶל כָּל הָעָם" (ויקרא, ט' כ"ב - כ"ג). הגמ' במסכת יומא מלמדת אותנו על הדברים שחסרו בבית שני, המשותף לדברים שחסרו הוא חוסר ירידת השכינה, הסיבה לכך שבבית שני עם ישראל כולו לא עלה לארץ ישראל ובארץ ישראל היתה חלוקה חריפה בין החברים לעמי הארצות. **נראה שתורות אלו צריכות ללמד אותנו ענוה ביחס לעם ישראל כולו והבנה שהתורה אינה נחלת יחידים אלא נחלת הכלל כולו ואם אנו רוצים בגילוי שכינה יש צורך שעם ישראל כולו על כל חלקיו ימצא את חלקו בתורה.**

קייטרינג ב.ו.א
ארוחות ואירועים בע"מ
מבצע! מחירים מיוחדים למוסדות שיצטרפו עד ראש השנה
ארוחות חמות לישיבות ואולפנות בתי־ספר וגנים
אירועים פרטיים עד 1,000 איש
כשרות מטה בנימין - חלק למהדרין
רישיון יצרן משרד הבריאות
אזור התעשיה עטרות 5830342, 02-5830343, 052-4267639

"אמר רבי אלעזר:
לעולם יסדיר אדם תפלתו ואחר כך יתפלל"
שי לראש השנה
אורי וישעי מחזור לראש השנה נוסח ספרד
הדברים אמורים ביחס לתפילות הימים הנוראים. אמנם דברים אלו נכתבו קודם שתפס הסידור את מקומו בבית הכנסת, אבל דומה, שגם אם חובה הלכתית אין כאן, תועלת רבה ודאי יש כאן. בשל אריכות התפילה וריבוי קטעי התפילה השונים, לעיתים אין אנו מתמצאים היטב בין שבילי הסידור וקשה להבחין בין רשות לחובה, בין מוקדם למאוחר ובין עיקר לטפל. בזה עיקר ייחודו של מחזור זה: קטעי התפילה השונים מוארים ברקע רלוונטי אשר נוגע בשלושה היבטים: הלכתי, פרשני והיסטורי. רקע זה מלווה את המתפלל לאורך התפילה, מציין ומסביר את הצדדים השונים הנוגעים לאותו פרק.
חדש! מחזור לראש השנה עם רקע הלכתי, פרשני והיסטורי
מחיר קטלוגי 68₪
הנחה לכבוד ראש השנה 56₪
(כולל משלוח בדואר להזמנות שיתקבלו עד יום ראשון כ"ד אלול (17.9))
להזמנות: טל מערכות 03-5772036
מבית מדרשה של ישיבת ההסדר קרני שומרון
בשיתוף שילה ● ברכץ בית אל

סקר מקיף בשומרון: רוב מוחלט של התושבים מרוצים מהמגורים בשומרון

81% מהתושבים מרוצים מהמגורים בשומרון ● רק 6% תומכים במאבק אלים בתוכניות העקירה ● 82% ממשיכים להזדהות עם הגישה הממלכתית - מדינת ישראל היא הבית הלאומי בכל תנאי

תוצאות אופטימיות בסקר מקיף שנערך בקרב מדגם מייצג של 606 תושבים בשומרון: 81% מהתושבים ענו כי הם מרוצים עד מרוצים מאוד מהמגורים בשומרון; יותר מ־82% ענו כי הם מרוצים או מרוצים מאוד מהמגורים ביישובם. הסקר, שנערך ע"י מכון "מאגר מוחות" לבקשת מועצה אזורית שומרון בשיא איום ה"התכנסות" (כשבועיים לפני פרוץ המלחמה), חושף כי קו הפעולה העיקרי המועדף על התושבים מכאן ולהבא נוכח תוכניות העקירה הוא המשך הבנייה ביישובים, מאבק לא אלים ופעולות הסברה. 77% מהנשאלים ענו כי בתשובה לתוכניות העקירה הם מצפים מהנהגת ההתיישבות לפתח ולחזק את היישובים, לפעול להסברה ושכנוע של אזרחי ישראל, ולהמשיך להיאבק ללא אלימות. רק 6% מכלל הנשאלים ענו כי קו הפעולה העיקרי צריך לכלול גם אלימות. 79% מהמשתתפים בסקר הצהירו כי הם מזדהים עם הגישה הממלכתית לפיה מדינת ישראל היא הבית הלאומי של העם היהודי בכל תנאי. שביעות רצון גבוהה קיימת מתפקוד המועצה וכלל הגורמים בנושא הביטחון. 84% ציינו כי הם חשים תחושת ביטחון רבה ביישובם, והרוב הגדול (69%) חש תחושה דומה בדרך בין מקום מגוריו למקום עבודתו. כשליש מהמשיבים (31%) סבורים כי את ההתמודדות מול האיומים הרבים על עתיד השומרון צריכים להוביל כל גורמי ההנהגה יחד: מועצת יש"ע, הרבנים, מפלגות הימין והמועצה האזורית. דבר זה משקף ציפיות לאיחוד כוחות ומאמצים בין הגורמים השונים. ●

בממשלה חוזרים ל"מפת הדרכים". מועצת יש"ע: "אולמרט עיוור למציאות החדשה"

במועצת יש"ע התבטאו השבוע בחריפות נוכח הכרזת אולמרט כי יממש את מפת הדרכים ויחזור למסלול הוויתורים והמחוות לפלשתינים, "ככלב השב על קיאו".

"החיזורים אחרי אבו־מאזן הם מגוחכים ועקרים", אמרו ראשי המועצה. "מי ששולט בפרלמנט, בממשלה וברחובות הערים זה ארגון החמאס, ואבו־מאזן הוא לא יותר מאשר בובה על חוט המופעלת על־ידי חאלד משעל ואיסמעיל הנייה".

הכרזת אולמרט כי ייפגש עם אבו־מאזן ללא תנאים מוקדמים וללא הזכרת שחרור גלעד שליט מעידה על המשך חולשתו והססנותו של ראש הממשלה מול הטרור. גורמים במועצת יש"ע הוסיפו כי ה"אפיק המדיני החדש" אינו אלא ספין שנועד להתחמק מהביקורת הציבורית על כישלונות המלחמה.

בכיר במועצת יש"ע הוסיף: "אולמרט עיוור למציאות החדשה. הוא מתעקש ללכת אחורה, בניגוד לשם היומרני והתלוש של מפלגתו המתפוררת". ●

"כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה"

לא בכל מחיר

למדינת ישראל יש חובה להשיב את חייליה הביתה. זאת חובה מוסרית ויהודית ראשונה במעלה כלפי החייל שיצא לשדה הקרב ונפל בידי האויב, כלפי משפחתו וכלפי כל הלוחמים בהווה ובעתיד, שיודעים שיש מי שיעשה הכול כדי להחזירם הביתה אם יפלו בשבי. הערבות ההדדית, המחויבות לדאגה לכל חייל וחייל, היא אבן יסוד ביכולתו של הצבא לשלוח את חייליו למשימות המלחמה ואף להסתכן עד כדי נכונות להקרבה של חייהם, במטרה להילחם ולנצח. ולכן אסור לנו להרפות ולו לרגע מהמאמצים להשבת הבנים. המחויבות הזאת היא של כולנו, של ראשי המדינה והצבא, של התקשורת ומעצבי דעת הקהל ושל כל אחד מאיתנו: לזכור, להתפלל ולדרוש את חזרת הבנים. אך יחד עם זאת אנו חייבים לדעת - **פדיון שבויים לא בכל מחיר**.

רבי מאיר בן ברוך, "המהר"ם מרוטנבורג", מגדולי הראשונים ומאחרוני בעלי התוספות, נשבה בערוב ימיו בידי הגויים בגרמניה בעקבות הלשנה כי תכנן לעלות לארץ ישראל. הקיסר הגרמני, שהכיר כנראה את אופי הקהילה היהודית, תבע סכום אגדי בתמורה לשחרורו. המהר"ם הורה מיידית לחסידיו ולקהילתו שלא לשלם את הכסף, בהסתמכו על הכלל ההלכתי ש"אין פודין את השבויים יותר על כדי דמיהן" (משנה גיטין, דף מ"ה ע"א). המהר"ם חשש מתקדים שיהפוך את שביית היהודים לעסק כלכלי משתלם, ויעודד את סחטנות השלטונות.

הוא נמק בכלא עד סוף ימיו, שבע שנים לאחר מאסרו. בתשובותיו הזכיר לעיתים את תנאי חייו הקשים וחתם "יושב חושך צלמוות" ו"העני הנשכח מכל טוב, אסקופה הנדרסת". הרב הצנום, שבילה כל ימיו בעולמה של תורה, התברר כאדם קשוח בכל מה שקשור למשא ומתן. האינטרסים הלאומיים, לוחש לנו המהר"ם שמונה-מאות שנה אחרי מעשה הגבורה ההוא, נושאים לעיתים מחירים אישיים בלתי נסבלים.

העסקאות הנרקמות היום עם ארגוני הטרור לשחרור שלושת החיילים חייבות לשמור על העיקרון של הצלת חיים, פדיון שבויים תוך שמירת האינטרסים הביטחוניים הכלליים, שאם לא כך הם עלולות להיות מכה קשה לביטחון הלאומי שלנו ולכוח ההרתעה. וחמור מכך, הם עלולות להביא את ארגוני הטרור לתובנה 'חטוף והרוג כי כך ננצח'. אם בסופו של תהליך האויב יבין שרק ע"י חטיפות חיילים ואזרחים הוא יצליח להשיג הישגים מדיניים, צבאיים או שחרורי מחבלים הדרך סלולה לחטיפות נוספות חלילה. היטיב להסביר זאת ראש הממשלה אולמרט עם תחילת המלחמה "ישראל לא תיכנע לסחטנות ולא תנהל משא ומתן עם גורמי טרור, בכל מה שקשור לחייהם של חיילים ישראלים. זה היה נכון אתמול, ויהיה נכון גם מחר".

בשנת 1985 שחררה ישראל במסגרת "עסקת ג'יבריל" 1150 אסירים ועצירים ביטחוניים שהיו כלואים בישראל כנגד שלושת חיילי צה"ל שנשבו בלבנון בידי ארגון הטרור של אחמד ג'יבריל. בין המחבלים המשוחררים נמנו קוזו אוקמוטו, ממבצעי הטבח בנתב"ג והשייח' אחמד יאסין (בפעם הראשונה), מגדולי מנהיגי החמאס. ישראל שחררה לחופשי מאות חיות אדם - חלקם הגדול עם דם על הידיים ובהם רבים שנשפטו למאסרי עולם על רצח יהודים - והקימה במו ידיה את עמוד השדרה של הנהגת האינתיפאדה הראשונה, ממנה ספגה מדינת ישראל אבדות רבות.

בדרך הקשה למדנו, שכל שחרור סיטונאי של מחבלים מצדנו נתפס כאקט של חולשה והגביר את תאוות החטיפות והרצח. בכל שחרור מחבלים יצרנו תשתית של טרוריסטים חופשיים, שיצאו מהכלא הישראלי מלאי תחושות נקם בישראל ולאחר שקיבלו בכלא מידע חינם והשתלמות יומיומית בנושאי טרור, הרג והכנת חומרי חבלה. בדרך הקשה למדנו, כי רבים מהמחבלים ששוחררו בעסקאות השונות חזרו לעסוק בטרור באופן מיידי, הרגו וחטפו בעוצמה ובהתלהבות שלא הכרנו.

כל לוחם יוצא לשדה הקרב בהכירו את מחיר המלחמה, שעלול חלילה להיות המחיר הגבוה והקשה ביותר - חייו. גם לנפילתו בשבי עלול להיות מחיר. המדינה ששלחה אותו צריכה לבחון היטב על כף המאזניים את המחיר ואת התמורה. האם מותר לנו, מוסרית, לשלם מחיר גבוה "מכפי דמיהם" של החטופים, לשחרר לחופשי מאות מרצחים, ובכך אולי להתיר את דמיהם של ישראלים נוספים?

במסגרת חובתנו העליונה להשבת הבנים הביתה עלינו לדעת שגם ברמה הפרקטית, להליטות במשא-ומתן רק מרחיקה מאיתנו את הבנים. אם תתרפס ישראל ותצהיר על נכונותה לשחרר מחבלים, יעלה המחיר עוד ועוד, ואולי גם התמורה תרד. כדי להביא את גלעד, אודי ואלדד הביתה חייבת ישראל לנהוג בחכמה, נחישות ומתינות.

עיקר המאמץ שצריך לעשות בשביל להשיב את הבנים הביתה, הוא גביית תשלום בלתי נסבל מהאויב, לחץ מלחמתי בלתי פוסק ופגיעה יום יומית במפקדי ומנהיגי הטרור ובאינטרסים של הסביבה התומכת בהם.רק אלו יביאו להפסקת החטיפות ויפתחו את הפתח להשבת הבנים במהרה. ●

אל מול דיוני ההלכה ומחלוקות הרבנים בה־לכות ציבור, **עומד הנוער הכתום וסימני שאלה וקריאה משמשים בו בערבוביה.** לעיתים קרובות הוא נדרש להכריע לבדו בש־אלות שגם גדולי ישראל מתחבטים בהן שוב ושוב. **מדור זה מיועד לבני הנוער ובו יושמע קולם ועמדתם בסוגיות שעומדות בפניהם אל מול המציאות המורכבת שבה אנו חיים.**

במהלך השבועות האחרונים נשלחו אלינו מספר תגובות לשאלות שפרסמנו. מנחם נתנאל חושב (בניגוד למירז שטאל שכתבה לפני שבועיים) כי במאבקים על ארץ ישראל דווקא צריך לקרוא בשם ה' ולדבר על זכותנו על הארץ ולא רק על שיקולים ביטחוניים. אבישי לוין מאמין כי עלינו לנסות להתחבר יותר ולא רק בסיסמאות.

מנחם נתנאל אריאל | בן שבע עשרה | בית אל

לקרוא בשם ה'

לפני שבועיים ענתה מירז שטאל ('דרושים' אחים למאבק') על השאלה: מדוע לא היו מספיק חילוניים במאבק על גוש קטיף וצפון השומרון והמסקנה שלה הייתה כי "היה צורך בשימוש רחב יותר בנימוקים רציונאליים, כמו היבטים ביטחוניים ואסטרטגיים, ופחות שאלות ערכיות".

לקביעה זו אינני מסכים כלל. לדעתי מירז כמו עוד רבים וטובים נפלו במלכודת שטמנו לנו אליטות השמאל החילוני ה"נאור".

זמן רב הם טוענים שאנו "משיחיסטים", לא רציונאליים, ומחדירים לנו שטענות ערכיות כמו "אנחנו כאן מכוח התורה וההיסטוריה רבת השנים של עמנו" הם "פסה" ואינם רלוונטיים לימינו.

אמירות אלו מראות שאנו הפנמנו את הטעות כאילו דיבור בשם ה' בעולם המודרני רק מרחיק מאיתנו את החילונים, וכבר מפחדים לומר את שם ה' שמא יאמרו שאנו לא רלוונטים.

מירז כותבת שהמאבק היה דתי מדי ולכן לא "התחבר" לעם ומביאה לדוגמה את הסטיקרים "עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה" "יהודי לא מגרש יהודי" וכו'.

לדעתי המאבק לא התחבר לחילונים בדיוק מהסיבה הזאת אבל **מהצד השני**. הבעיה שלנו היא **שלא** קראנו **מספיק בשם ה'**. רוב המאבק (פרט לכמה עצרות תפילה) היה מאבק **חילוני לגמרי**. כמעט כל חומרי ההסברה לציבור עסקו בבעיות הביטחוניות, הכלכליות, וההשלכה האישית על התושבים שיגורשו.

אך לצערי, האמירה שאנו פה מכוח התורה כאילו נעלמה ואיננה. היו גם לא מעט סטיקרים חילוניים לגמרי דוגמת "יש לנו אהבה והיא תנצח", "גם אני מתחבר", "מתחברים לשרשרת **הישראלית**", וכן גם "יהודי לא מגרש יהודי" הוא חילוני שכן אינו מדבר על תורה אלא על "מוסר אנושי" פשוט שאדם מאותו עם לא מסוגל לבצע פעולות כאלו כנגד אחיו.

רוב עם ישראל **צמא** היום לערכים ולקריאה בשם ה', ויסכים איתי כל מי שפועל בארגוני תשובה דוגמת 'מעייני הישועה', 'ברסלב', 'ראש יהודי', וכל מי שפועל בשטח להחזרת יהודים בתשובה.

ולכן אני מאמין כי המגמה צריכה להיות הפוכה: להרבות תורה במאבקים אך לאו דווקא בהם אלא גם בזמן בו חרב הגירוש לא מונחת על צווארנו.

אשמח לראות גם את החילונים במאבקים שעוד נכונו לנו אך אל לנו להימנע מקריאה בשם ה'.

בברכת "חזק ונתחזק בעד עמנו **ובעד ערי אלוקינו וה' יעשה הטוב בעיניו**".

מנחם נתנאל אריאל

אבישי לוין | בן שבע עשרה | פתח תקווה

מתחברים מחדש

כל שנה בחודש אלול אני מנסה לעשות עם עצמי חשבון נפש ולראות במה טעיתי במשך השנה, כדי שאוכל לתקן ולשפר בשנה החדשה שתבוא. כל שנה מחדש אני מתחיל דרך חדשה ומקווה שהיא תהיה דרך הרבה יותר טובה מהקודמת.

אך מה עלינו לעשות במישור הציבורי הכללי? מה עלינו לתקן ולעשות טוב יותר?

הזמן של חודש אלול הוא זמן מעולה לבחון את הדרך שאנחנו חיים בה ולראות אם היא נכונה, או שאולי כדאי לעשות בה שינויים.

לדעתי, הציבור הדתי לאומי צריך לעשות לעצמו חשבון נפש בנושא החיבור שלנו לעם ישראל במהלך השנתיים האחרונות. האם כל הסיסמאות שאמרו "מתחברים אל העם" היו נכונות? או שאולי לא שמנו לב שאנחנו רק מתנתקים?

במשך כל השנתיים האלה שמענו סיסמאות וחשבנו שאיתם נוכל לקרב את העם ולהביא אותם להבנת הצד שלנו. אך במציאות לא באמת הגענו לקירוב עם ישראל. לא באמת גרמנו להם להתקרב לעמדתנו. לא באמת התחברנו איתם. וכנראה בגלל זה גם המאבק שלנו נכשל.

במסגרת פרויקט "לאורו נלך" המתקיים בישיבה שלי יצאנו במהלך השנה לעיר לוד, עברנו בין השכונות ובין בתי־הספר השונים וראיתי עד כמה כל השנים חייתי בחממה אחת גדולה. כל השנים חשבתי שאני מחובר לעם ישראל ושאני עושה כל שבאפשרותי למענו, אך כשהגעתי ללוד וראיתי באמת את השוני העצום שבינינו הבנתי עד כמה אנחנו ממש לא מחוברים. הבנתי עד כמה הסיסמה "מתחברים אל העם" לא הגיעה למציאות בשטח.

אז מה עושים? איך אפשר לתקן?

אני לא מנהיג הציבור ואין לי פתרונות קסם, אבל אני יודע שאנחנו חייבים לשנות את התפיסה שלנו. צריכים להבין שעד עכשיו טעינו בדרך ומעכשיו משנים. מעכשיו הולכים לדרך חדשה: דרך טובה יותר. דרך שבה יהיו רק ניצחונות. דרך שבה באמת נשפיע על עם ישראל ולא רק נחשוב שאנחנו משפיעים. דרך שתביא רק אור לנו ולכל עם ישראל.

בתקווה שלכולנו תהיה שנה טובה ומתוקה הרבה יותר מקודמתה.

אבישי לוין

בגליון הבא בעז"ה תעלה לדיון השאלה: **בימים אלו נפתחה שנת הלימודים ומאות אלפי תלמידים נכנסו בשערי מוסדות החינוך שנועדו להפוך אותם לאנשים טובים יותר. מה צריך להיות היחס בין חינוך לערכים לבין חינוך לידע? האם הישיבה התיכונית, האולפנא או התיכון הפכו לביתחרושת לציונים? מה את/ה הייתם עושים לו ניתנה לכם ההזדמנות לנהל מוסד חינוכי שכזה?** את דעתכם ניתן לשלוח לדוא"ל: m@myesha.org.il המאמר עד 350 מילים. נא לציין שם, גיל ומקום מגורים.

ילדים שלנו

זהה את המקום

שלום ילדים יקרים!

בפינה הזאת ננסה יחד איתכם להתחבר ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה.

כל שבוע נציג בפינה חידות הקשורות לארצנו וכמובן שהפותרים נכונה יזכו בפרסים נאים.

באהבה רבה, **צוות העלון**

את הפתרון יש לשלוח עד יום ב' כ"ה אלול. בין הפותרים נכונה יוגרלו 4 חבילות של מוצרי גוש קטיף. באמצעות **sms**: לשלוח הודעה שפותחת במילה "דעה" למספר **5454** עלות משלוח 50 אג'. באמצעות דוא"ל: **m@myesha.org.il** באמצעות פקס' **02-6516662**. נא לציין שם וכתובת הפותר.

שלום ילדים,

← זהו צילום חשוב בתולדות ההתיישבות ובו רואים את תחנת הרכבת בסבסטיה ליד היישוב שבי שומרון כיום, והעיר שומרון המקראית (סבסטיה). לפני 32 שנים ניסו המתיישבים הראשונים שנקראו גוש אמונים להתיישב באזור שכם. הם גורשו שבע פעמים לאחר ניסיונות חוזרים ונשנים להיאחז באזור, עד שניתנה להם רשות לעבור לזמנית למחנה הצבא בקדום. בכך נפרצה הדרך לחידוש היישוב היהודי בשומרון.

פתרון החידה משבוע שעבר: **תחנת הרכבת בסבסטיה**. בין עשרות הפותרים נכונה זכו הילדים הבאים: **אביגיל מנוף** אילון, **גדעון סטרז** מכוכב השחר, **דביר שטול** מעלי, **ויובל אלון** מרותם. כל הכבוד! הפרסים יישלחו בעוד כשבועיים. שנה טובה ושבת שלום!